

Tekst 2

Hannibal bij Rome.

1 Intussen bracht Hannibal zijn kamp dichterbij, naar de rivier de Anio, drie
2 mijl vanaf de stad. Nadat daar het kampement opgeslagen was, vertrok
3 hijzelf te paard met tweeduizend ruiters naar de Porta Collina, tot bij de
4 tempel van Hercules en bekeek hij van zo dichtbij mogelijk de muren en
5 de ligging van de stad. Dat hij dat ongehinderd en in alle rust deed, vond
6 Flaccus schandelijk; daarom stuurde hij er ruiters op af en beval hun de
7 vijand weg te jagen en in hun kamp terug te drijven. Nadat het gevecht
8 begonnen was, bevalen de consuls de Numidische overlopers, van wie er
9 toen tegen de 1200 op de Aventijn waren, midden door de stad naar de
10 Esquilijn te gaan; ze meenden dat niemand beter geschikt zou zijn voor
11 een gevecht in de dalen en tussen de graven en de gebouwen in de
12 parken en in de geheel verlaten straten. Maar toen sommige mensen
13 vanaf de burcht op het Capitool hen te paard zagen afdalen langs de
14 Clivus Publicius, riepen ze dat de Aventijn ingenomen was. Dat
15 veroorzaakte zo'n chaos en paniek, dat de complete bange massa de stad
16 verlaten zou hebben, als het Punische kamp niet voor de stad gelegen zou
17 hebben. Nu vluchtten ze in hun huizen en in gebouwen, en vielen ze met
18 stenen en speren hun eigen mensen aan die nog in de straten liepen,
19 alsof dat vijanden waren. En de chaos kon niet tot rust gebracht worden
20 en de vergissing niet opgehelderd, omdat de wegen overvol waren met
21 grote hoeveelheden boeren en vee die door de plotselinge paniek naar de
22 stad gedreven waren. Het gevecht tussen de ruiters verliep gunstig en de
23 vijanden werden verdreven. En omdat op allerlei plaatsen opstootjes
24 onderdrukt moesten worden die zomaar ontstaan waren, werd er besloten
25 dat iedereen die ooit dictator, consul of censor geweest was, aangesteld
26 werd als bevelvoerend officier, totdat de vijand zich van de muren
27 teruggetrokken zou hebben. De rest van de dag en de volgende nacht
28 ontstonden er nog veel spontane opstootjes, die onderdrukt werden.

29 Postero die transgressus Anienem Hannibal in aciem omnes copias
30 eduxit; nec Flaccus consulesque certamen detractavere. Instructis
31 utrimque exercitibus in eius pugnae casum in qua urbs Roma victori
32 praemium esset, imber ingens grandine mixtus ita utramque aciem
33 turbavit ut vix armis retentis in castra sese receperint, nullius rei minore
34 quam hostium metu. Et postero die eodem loco acies instructas eadem
35 tempestas diremit; ubi recepissent se in castra, mira serenitas cum
36 tranquillitate oriebatur. In religionem ea res apud Poenos versa est,
37 auditaque vox Hannibalis fertur potiundae sibi urbis Romae modo mentem
38 non dari, modo fortunam. Minuere etiam spem eius duae aliae, parva
39 magnaue, res, magna illa quod cum ipse ad moenia urbis Romae
40 armatus sederet milites sub vexillis in supplementum Hispaniae profectos
41 audiit, parva autem quod per eos dies eum forte agrum in quo ipse castra
42 haberet venisse nihil ob id deminuto pretio cognitum ex quodam captivo
43 est. Id vero adeo superbum atque indignum visum eius soli quod ipse
44 bello captum possideret haberetque inventum Romae emptorem ut
45 extemplo vocato praecone tabernas argentarias quae circa forum
46 Romanum essent iusserit venire.

47 His motus ad Tutiam fluvium castra rettulit sex milia passuum ab urbe.

Livius, Ab Urbe Condita 26.10.3-26.11.8